

ŠKOLSTVÍ VE VODĚRADECH.

Období které předcházelo tomu, než v naší obci byla postavena budova školy, dům č.p.54, nebylo jednoduché :

Již r.1713 se uvádí ve Voděradech škola se školním mistrem. Svojsická matrika má zápis, že dne 25.7.1714 byl pokřtěn Sigmund Ignác, syn Maxmiliana, kantora Voděradského. To je první známý učitel. Za barona Koce (1766-1780) tu byl učitelem Čížek.

Do voděradské školy chodily také děti z Mančic a Libodřic. Paměti osad na Kouřimsku uvádějí, že u nás nebylo školní budovy – škola se stěhovala po větších usedlostech, č.p.6, č.p.50 a naposled zámecká kancelář. Avšak josefinský katastr se zniňuje o škole se zahrádkou v č.p.23 a i pamětní kniha libodřické školy mluví o >chatrné školní budově< ve Voděradech. Podle dnešního rozsahu domku můžeme soudit, že škola v něm nemohla vyhovovat ani tehdejším požadavkům, které byly na školu kladeny a proto se asi vyučovalo i v prostornějších místnostech dříve zmíněných objektů. R.1788 až 89 navštěvovalo ve Voděradech výuku 54 dětí tří obcí.

Dům č.p.23, ten v popředí dvoudomku, který údajně sloužil jako budova školy.

Když se stal r.1806 majitelem voděradského panství Václav Novotný, začalo se jednat o stavbě nové školní budovy. Celá záležitost šla však jen velmi zvolna vpřed. Teprve r.1814 povolilo zemské gubernium ze zádušního jmění na stavbu školy necelých 87 kr. Na pozemku, kde je dnešní školní zahrada, se dokonce začalo se stavbou nové budovy, ale v rozměrech tak malých, že se do toho vložila p.učitelová (choť od r.1811 zde učícího Josefa Sperlinga - syn Klimenta S. jež asi navázal na zmíněného učitele Čížka). Její náрек nad přílišnou skromností všech místností v plánované budově byl vyslyšen a stavba byla zastavena. Václav Novotný se bránil prostornější budově a odvolával se na tehdy platný zákon, že kdo je patronem kostela, měl by také financovat školu. Na koho tedy nahléhal, tím byl majitel statku svojsického, hrabě Michael z Althannu. Hrabě se však nechtěl podrobit tomuto tlaku a tím vznikl vleklý spor, který byl ukončen až r.1836. Václav Novotný se pak začal starat o stavbu nové školy, ale už v září roku 1837 zemřel (pochován na zdejší hřbitově), aby ho zastoupila jeho manželka Alžběta. A tak dne 15.května roku 1838 byl posvěcen základní kámen a 15. července roku 1839 byla budova nové školy, č.p.54 dokončena. (Jde o první část školy, dnešní jeho záp. křídlo. Zbývající vých. křídlo bylo přistavěno k budově až roku 1885, tímto vznikla možnost vyučovat ve dvou třídách. Hned nato byl upraven dvorek se zahrádkou a r.1891 zde dokonce byla, na místě dříve zde stavěné a nedokončené původní stavby, zřízena letní tělocvična. Na počátku výuky tehdy stál Jan Mlejnek, kterého postupně vystřídal celý zástup učitelů až do roku 1976.

Nejstarší fotografie školy, někdy z počátku 20.let 20století.

Jedna z nejstarších fotografií žáků školy v čele s učitelem Jaroslavem Procházkou.
Foto z roku 1919.